

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/19/2017
Identifikačné číslo spisu: 2112218151
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2112218151.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a členov senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a JUDr. Danice Kočičkovej, v spore žalobkýň 1/ G. U., bývajúcej v W., 2/ X. T., bývajúcej v U., 3/ F. W., bývajúcej v U., všetky zastúpené advokátskou kanceláriou JUDr. Edit Balážiková s.r.o., so sídlom v Partizánskom, Jesenského 231/5, proti žalovanému J. J. W., bývajúcemu U., zastúpenému advokátom JUDr. Gabrielom Blehom, so sídlom v Bratislave, Ladislava Dérera 2, o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 17C/100/2012, o dovolaní žalobkýň proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo 16. augusta 2016 sp.zn. 9Co/450/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 12. novembra 2014 č.k.17C/100/2012-136 určil, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, vedenom na Okresnom úrade Trnava, katastrálny odbor pre k.ú. O., a to rodinný dom súp. č. XXX, stojaci na parc. č. XXXX, parcela reg. „C“ č. XXXX o výmere XXX m² - zastavané plochy a nádvoria, parc. reg. „C“ č. XXXX o výmere XX m² - zastavané plochy a nádvoria, parc. reg. „C“ č. XXXX o výmere XXX m² - záhrady a parc. reg. „E“ č. XXX/XXX o výmere XX m² - zastavané plochy a nádvoria patria do dedičstva po nebohom N. U., naposledy bytom F. a po nebohej F. U., naposledy bytom F.. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyniam 1/ až 3/ náhradu trov konania. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný.

2. Krajský súd v Trnave uznesením zo 16. augusta 2016 sp.zn. 9Co/450/2015 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Skonštatoval, že súd prvej inštancie nesprávne, nedôsledne a len formálne vo veci postupoval, keď žalovanému ustanovil opatrovníčku bez toho, aby dôsledne zisťoval danosť dôvodov v zmysle § 29 ods. 2 O.s.p. Zo spisu

naviac nevyplývajú žiadne úkony, ktoré by opatrovníčka (v záujme hájenia práv žalovaného) vykonala. Žalovanému tým bolo znemožnené, aby v konaní uskutočňoval patriace mu procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Poznomenal tiež, že účinnosťou zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok zanikol inštitút opatrovníka ustanoveného podľa predchádzajúcej procesnej normy (§ 29 ods. 2 O.s.p.), pričom sa bude striktnie uplatňovať zásada zodpovednosti strany za správnosť údajov zapísaných vo verejných registroch s poukazom na postup pri doručovaní v zmysle § 105 a § 106 CSP. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd záverom uviedol, že v ďalšom konaní súd prvej inštancie doručí žalovanému žalobu podľa § 167 CSP spolu s výzvou na vyjadrenie a ďalej bude postupovať v súlade s príslušnými ustanoveniami (najmä druhej časti) CSP tak, aby boli zachované procesné práva strán, pričom bude procesným postupom podľa CSP zisťovať skutkový stav, na základe ktorého rozhodne (§ 215 CSP). Pred rozhodnutím neopomenie umožniť stranám, aby zhrnuli svoje návrhy, vyjadrili sa k dokazovaniu a právnej stránke veci.

3. Proti tomuto zrušujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu podali žalobkyne dovolanie a žiadali uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnili tým, že krajský súd nesprávnym procesným postupom im znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Nesprávny procesný postup, ktorým im súd znemožnil uskutočňovať ich procesné práva, videli v tom, že v rozpore s ustanovením § 373 CSP (resp. § 209a a § 211 O.s.p.) im nebolo doručené odvolanie žalovaného, ku ktorému tak nemali možnosť sa vyjadriť. Takýmto postupom došlo zo strany súdu k porušeniu princípu rovnosti sporových strán, zakotveným tak v Ústave Slovenskej republiky, ako aj v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý garantuje stranám rovnakú možnosť oboznámiť sa so všetkými navrhnutými a vykonanými dôkazmi alebo prednesenými skutkovými okolnosťami a zaujať k nim stanovisko. V rozpore s týmto princípom nemali možnosť vyjadriť sa ku skutočnostiam tvrdným žalovaným v podanom odvolaní, významným pre rozhodnutie odvolacieho súdu, a teda vyvrátiť či spochybníť pravdivosť tvrdení žalovaného o jeho údajnej nevedomosti o vedení súdneho konania. Pochybenie súdu je o to závažnejšie, že žalobkyne oprávnene považovali konanie za právoplatne skončené, o prebiehajúcom odvolacom konaní tak nemohli mať žiadnu vedomosť a s dotknutými nehnuteľnosťami nakladali v prospech tretej osoby, ktorá je ich vlastníkom.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že sa plne stotožňuje so závermi odvolacieho súdu a navrhol dovolanie zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP). Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V danom prípade bolo dovolanie podané za účinnosti nového civilného procesného kódexu. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj naďalej nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014).

7. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Žalobkyne prípustnosť podaného dovolania vyvodzujú z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP.

8. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd zmätočnosti, ktoré sú vymenované v ustanoveniach § 420 písm. a/ až f/ CSP. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Pokiaľ je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

9. Žalobkyne dovolaním napadli uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z uvedeného je zrejmé, že sa nejedná o rozhodnutie vo veci samej, ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V dôsledku zrušenia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolacím súdom a vrátenia veci na ďalšie konanie nie je vec právoplatne skončená a súd prvej inštancie znovu o nej koná a rozhoduje.

10. V súvislosti s podaným dovolaním smerujúcim proti zrušujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré bolo vrátené na ďalšie konanie, treba uviesť, že občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu prijalo stanovisko publikované pod R 19/2017, ktorého právna veta znie: „Dovolanie proti uzneseniu, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, proti ktorým je dovolanie prípustné v zmysle ustanovenia § 420 Civilného sporového poriadku“.

11. Najvyšší súd vzhľadom na uvedené dovolanie žalobkýň ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP, bez skúmania, či v konaní došlo k dovolateľkami namietanej procesnej nesprávnosti.

12. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.